

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/154/2016
Identifikačné číslo spisu: 1715204036
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Šramková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1715204036.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa J. L., narodeného XX. decembra XXXX, dieťa rodičov - T. L. a otca X. L., o návrhu navrhovateľa X. L., bytom U. zastúpený JUDr. Evou Roskošovou, advokátkou, so sídlom v Senci, Námestie 1. mája č. 2, proti odporkyni T. L., bytom U., zastúpenej Mgr. Petrom Toth-Vaňom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Lachova č. 20, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12 P 112/2015, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 5. októbra 2015 sp. zn. 11 CoP 520/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Navrhovateľ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Navrhovateľ - otec maloletého návrhom zo 4. mája 2015 žiadal o vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na čas do rozvodu, ako sa aj domáhal určenia styku s maloletým počas letných prázdnin v mesiaci júl a august.
2. Okresný súd Pezinok uznesením zo 16. júla 2015 č. k. 12 P 112/2015-57 zamietol návrh navrhovateľa o nariadenie predbežného opatrenia.
3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa uznesením z 5. októbra 2015 sp. zn. 11 CoP 520/2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporkyni (matke) uložil povinnosť maloletého J. odovzdať do striedavej osobnej starostlivosti, ktorú bude vykonávať otec maloletého od piatka 16,30 hod. v párnom kalendárnom týždni do piatka 16,30 hod. v nepárnom kalendárnom týždni a matka maloletého od piatka 16,30 hod. v nepárnom kalendárnom týždni do piatka 16,30 hod. v párnom kalendárnom týždni. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletého J. sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od 5. októbra 2015. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Zároveň rozhodol, že týmto rozhodnutím mení rozsudok Okresného súdu Pezinok z 21. februára 2014 č. k. 9 P 97/2013-94. Konštatoval, že obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o maloletého. Svoje rozhodnutie ďalej odôvodnil tým, že vo veci rozvodu manželstva, o ktorom koná Okresný súd Bratislava III, bude tento upravovať práva a povinnosti rodičov k maloletému na čas po rozvode. Dočasná úprava umožní rodičom vyskúšať si model starostlivosti o

maloletého. Vo veci samej súd prvého stupňa vykoná potrebné dokazovanie a vyhodnotí, či sa takýto spôsob starostlivosti o maloletého osvedčil. Zároveň podľa § 76 ods. 1 O. s. p. upravil aj výživné otca v nevyhnutnej miere. Vychádzal z príjmu otca okolo 1 000 Eur a matky vo výške 600 Eur. Dočasne dorovnal životnú úroveň dieťaťa určením nevyhnutného výživného. V rozhodnutí tiež uviedol, že nariadené predbežné opatrenie predstavuje dočasnú úpravu pomerov maloletého, predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala dovolanie odporkyňa - matka maloletého. Jeho prípustnosť odôvodňovala § 237 ods. 1 písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a písm. g/ (rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát) O. s. p. Poukázala na to, že prípustnosť dovolania voči napadnutému uzneseniu je naplnená tým, že odvolací súd zmenil výšku výživného bez toho, aby o to v rámci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, resp. v rámci odvolania voči uzneseniu súdu prvého stupňa akokoľvek žiadal a bez toho, aby otázku výšky výživného akokoľvek posudzoval pri svojom rozhodovaní súd prvého stupňa. Týmto postupom odňal odporkyňi možnosť konať pred súdom, nakoľko sa v rámci svojich podaní nijako k výške výživného do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyjadrovala. Zasiahol aj do práva účastníkov konania na zákonného sudcu, nakoľko v rámci konania o predbežnom opatrení nie je možné, aby odvolací súd ako prvý a hneď právoplatne posúdil otázku, ktorú súd prvého stupňa predtým nijako neriešil. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti rozhodnutia.

5. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolanie odporkyne je neodôvodnené a neprípustné. Pokiaľ ide o výživné poukázal na to, že z povahy striedavej osobnej starostlivosti rodičov vyplýva, že otec bude po dobu dvoch kalendárnych týždňov v mesiaci znášať v celom rozsahu vyživovaciu povinnosť voči synovi, teda v tomto rozsahu ju neplní matka. Navrhol dovolanie odmietnuť.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „C. s. p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C. s. p.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 438 ods. 1 C. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

9. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku platného do 30. júna 2016. Odporkyňa podala dovolanie 24. novembra 2015. V zmysle právnych predpisov v čase rozhodovania odvolacieho súdu a v čase podania dovolania pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.) alebo ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Podľa ustanovenia § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkov, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

10. Prípustnosť dovolania odporkyne podľa ustanovenia § 239 O. s. p. nebolo možné vyvodiť. V prípade, že bolo dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, dovolanie

nebolo prípustné bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. prípustnosť dovolania bola vylúčená (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2013 sp. zn. 6 Cdo 93/2013).

11. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

13. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

14. Prípustnosť dovolania odporkyne podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. nemožno vyvodiť.

15. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 420 písm. a/ C. s. p.), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (§ 420 písm. b/ C. s. p.), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (§ 420 písm. c/ C. s. p.), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 420 písm. d/ C. s. p.), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (§ 420 písm. e/ C. s. p.), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

16. V prejednávanej veci je dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie.

17. Odporkyňa v dovolaní namietala procesné vady v zmysle § 237 písm. f/ a g/ O. s. p., t. j., že jej ako účastníčke konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že o zmene výšky výživného na maloletého nerozhodoval súd prvého stupňa a ani sa týmto vo svojom rozhodnutí nezaoberal, o zmene rozhodol až odvolací súd, ako aj že v danej veci rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, ktorú vadu vzhľadala v tom, že o výživnom rozhodoval iba odvolací súd, teda nebol zachovaný inštančný postup, že o zmene výšky výživného mal rozhodnúť najprv súd prvého stupňa a až následne prípadne odvolací súd.

18. S prihliadnutím na § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie odporkyne a to s prihliadnutím na to, že v zmysle § 239 O. s. p. nebolo prípustné, dovolací súd dovolanie odporkyne odmietol.

19. Z charakteru predbežného opatrenia vyplývalo, že nejde o rozhodovanie vo veci samej a ani nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Išlo o dočasné rozhodnutie, ktoré zaniklo buď plynutím času, ak bol určený, prípadne rozhodnutím vo veci samej (v danom prípade rozhodnutie o rozvode manželstva rodičov maloletého a úpravou rodičovských práv a povinností).

20. Postup súdu, ktorým súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (predtým odňatie možnosti účastníkovi konania konať pred súdom) zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor).

21. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej

úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania.

23. Postup súdu, ktorým súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor), porovnaj napr. sp. zn. III. ÚS 156/06, sp. zn. III. ÚS 331/04, sp. zn. II. ÚS 174/04.

24. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (I. ÚS 22/03).

25. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

26. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup, nie však samotné rozhodovanie. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní (vyhlásení a vyhotovení) musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Občiansky súdny poriadok upravoval postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O. s. p.).

27. Pod nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O nesprávny procesný postup súdu, ktorý je z hľadiska § 420 písm. f/ C. s. p. významný, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon, z uplatnenia ktorého bol účastník vylúčený, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu, ani v ňom vyslovený právny názor, s ktorým sa účastník nestotožňuje. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza.

28. Občiansky súdny poriadok upravoval postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O. s. p.). Nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O nesprávny procesný postup súdu, ktorý je z hľadiska § 421 písm. f/ C. s. p. významný, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon, z uplatnenia ktorého bol účastník vylúčený, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie.

29. Za nesprávny procesný postup súdu nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu, ani v ňom vyslovený právny názor, s ktorým sa účastník nestotožňuje. K nesprávnemu procesnému postupu súdu môže dôjsť činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza.

30. Súd mohol vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania (§ 75 ods. 6 O. s. p.). Rovnako platí, že k rozhodnutiu o predbežnom opatrení musel súd pristúpiť bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu (§ 75 ods. 4 O. s. p.); v prípadoch uvedených v § 76 ods. 1 písm. b/ O. s. p. tak musel urobiť do siedmich dní, v prípadoch uvedených v ustanovení § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p. tak musel urobiť najneskôr do 48 hodín a v prípadoch uvedených v ustanovení § 75a tak musel urobiť do 24 hodín od doručenia návrhu. Z uvedeného vyplýva, že pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a predbežným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o predbežnom opatrení musel súd hodnotiť vykonané dôkazy, pritom (pri súčasnom preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov) rozhodnúť skutočnosť (predovšetkým nárok sám) nemuseli byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu predbežného opatrenia stačilo, ak tvrdené skutočnosti boli aspoň osvedčené, t. j. ak sa javili aspoň pravdepodobnými. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia. Zákon preto nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o predbežnom opatrení vykonávať dokazovanie a naopak, vo vedomí, že výsluchom účastníka konania, proti ktorému návrh na nariadenie predbežného opatrenia smeruje, by mohol byť zmarený účel uvedeného opatrenia; v ustanovení § 75 ods. 6 O. s. p. výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na predbežné opatrenie vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku (typicky na základe predložených listín) potom nebolo potrebné dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladal pri dokazovaní, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla pred rozhodnutím o predbežnom opatrení k obsahu listín, z ktorých bude súd robiť záver o tom, či sú splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, vyjadriť. Z citovanej

dikcie zákona (§ 75 ods. 6 O. s. p.) treba vyvodit', že účastníci nemuseli byť vypočutí, a že súd pri nariadení predbežného opatrenia nemusel nariadiť pojednávanie, pretože sa nejedná o prejednanie veci samej. Citované ustanovenie bolo práve výnimkou zo zásady ustanovenej v § 18 a § 115 O. s. p. Súd o návrhu na vydanie predbežného opatrenia rozhodoval aj bez výsluchu účastníkov, tým bola daná možnosť súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia aj bez toho, že by sa účastníci k návrhu predbežného opatrenia priamo a ústne vyjadrili. Takýto postup v konaní umožňuje súdu i v konaní o zrušení predbežného opatrenia, vychádzať z predpokladov, ktoré osvedčujú dôvodnosť takéhoto návrhu, bez toho, aby nariadil pojednávanie, alebo vypočul účastníkov.

31. Z Občianskeho súdneho poriadku vyplývalo, že rozhodnutie o predbežnom opatrení odvolací súd mohol zrušiť len v prípade ak bolo konanie zastavené (§ 221 ods. 3 O. s. p.). Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd mohol napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa iba potvrdiť, alebo zmeniť. Už zo samotného charakteru predbežného opatrenia vyplývalo, že súd o jeho nariadení mohol rozhodovať aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov (§ 75 ods. 8 O. s. p.). Pri nariadovaní predbežného opatrenia prevládala požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Skutočnosti rozhodné pre nariadené predbežného opatrenia navrhovateľ predbežného opatrenia nemusel preukázať dôkazmi, postačovalo ak z opisu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia vyplývala dôvodnosť nároku, ktorému sa mala poskytnúť predbežná ochrana. Záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv navrhovateľa predbežného opatrenia mala prednosť pred právom toho, proti komu predbežné opatrenie smeruje, vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. Ochrana toho, proti komu predbežné opatrenie smeruje, je potom daná jeho právom vyjadriť sa k týmto tvrdeniam počas konania a navyše zodpovednosťou navrhovateľa predbežného opatrenia za prípadnú vzniknutú ujmu podľa § 77 ods. 3 O. s. p. Predmetom návrhu na predbežné opatrenie bolo zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na čas do rozvodu, ktorému návrhu odvolací súd aj vyhovel. Súčasťou každého rozhodnutia o zverení dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov je aj rozhodovanie o výživnom na maloleté dieťa tomu z rodičov, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti a to bez ohľadu na to, či v návrhu je obsiahnutý tento návrh (v danom prípade ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu). Pri zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tak ako to bolo v tomto prípade, bolo potrebné upraviť aj výšku výživného na dieťa, čo súd aj náležitým spôsobom odôvodnil. V danej veci súd nižšieho stupňa postupoval v intenciách platných právnych predpisov.

32. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 421 písm. f/ C. s. p.

33. Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nebolo podľa § 239 O. s. p. prípustné a nie je prípustné ani podľa § 421 písm. f/ C. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.